SCAN TO VERIFY
LAW DEPARTMENT
GOVERNMENT OF SINDH
www.sindhlaws.gov.pk

سنڌ آرڊيننس نمبر XVI، 1970

سنڌ بورڊ آف ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن آرڊيننس، 1970

فهرست(Contents)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

1. مختصر عنوان، شروعات ۽ حد عمل (Application)
2. تعريفات (Definitions)
3. قيام ۽ شموليت (Establishment and in Corporation)
4. بورڊ جي جوڙجڪ (Constitution of Board)
5. چيئرمين ۽ ارڪان (Members) جي نااهلي، هٽائڻ ۽ استعيفيٰ
6. بورڊ جون گڏجاڻيون (Meetings of the Board)
7. ضابطو ڪندڙ اختياري (Controlling Authority)
8. ضابطو ڪندڙ اختياري جا اختيارات (Powers of Controlling Authority)
9. مشاورتي جماعت (Advisory Council)
10. بورڊ جا اختيارات ۽ ذميواريون (Powers and duties of the Board)
11. نصابي ڪتاب (Text Books)
12. جماعتون (Committees)
13. عملدار ۽ ملازم (Officers and Servants)
14. عملدارن ۽ ملازمن جا اختيارات ۽ ذميواريون (Duties)
15. پراويڊنٽ فنڈ يا پينشن (Provident Fund or Pension)
16. چيئرمين کي اختيارات جي منتقلي (Delegation)، وغيره.
17. بورڊ ۽ ان جي ملازمن جي استثنيٰ (Immunity)
18. بورڊ هڪ مقامي اختياري هئٽ (Local Authority)
19. بجيٽ جا ڪاٽا (Budget Estimates)
20. حساب ڪتاب رکڻ (Maintenance of Accounts)
21. سالياني خبر چار (Reports) ۽ حاصلات (Returns) پيش ڪرڻ
22. جاچ پڙتال (Audit)
23. تصديق (Validation)
24. ڪار گذاري (Acts)، حڪمن (Orders) جو تحفظ (Protection)
25. قاعدا (Rules)
26. ضابطا جوڙڻ لاءِ بورڊ جا اختيارات (Powers of Board to make Regulations)
27. منسوخي (Repeal)

30هين ڊسمبر، 1970

هڪ آرڊيننس، سنڌ بورڊ ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن جي جوڙجڪ ۽ قيام لاءِ

تمهيد (Preamble)

جيئن تہ سنڌ صوبي لاءِ سنڌ بورڊ فني تعليم (Technical Education) جي جوڙجڪ ۽ قيام هيٺين ريت ضروري ٿي پيو آهي:

هاڻي، تنهن ڪري، 25 مارچ 1969ع جي مارشل لا جي اعلان جي عمل جي روشني ۾، عبوري آئيني حڪم (PCO) سان گڏ پڙهو ۽ ان سلسلي ۾ مليل سمورن اختيارن موجب سنڌ جي گورنر هيٺيون آرڊيننس نافذ (Promulgate) ڪرڻ فرمايو آهي:-

مختصر عنوان ۽ شروعات

1. (1) هي آرڊيننس، سنڌ بورڊ فني تعليم (Technical Education) جي جوڙجڪ ۽ قيام لاءِ هڪ آرڊيننس، 1970 سڏيو ويندو.

(2) هي آرڊيننس، ان وقت نافذالعمل ٿي ويندو، جڏهن حڪومت سرڪاري گزيٽ ۾ نوٽيفڪيشن شايع ڪرائيندي.

(3) اهو اهڙي شخص تي لاڳو نہ ٿيندو جيڪو ان وقت ڪنهن نظام تحت ڪنهن قانون جي تربيت حاصل ڪندو هجي.

وصفون صفون (Definitions)

2. هن آرڊيننس ۾، جيستائين مفهوم (context)، جو مطلب ٻئي هنڌ ٻيو نہ هجي تيستائين هيٺين لفظن جي معنيٰ هيٺين ريت سمجهي ويندي:

(a) "بورڊ" مطلب هن آرڊيننس (Ordinance) تحت جوڙيل سنڌ بورڊ آف ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن.

(b) "مرڪز (Centre)" مطلب ادارو جيڪو فني مضمونن ۾ سَنَدُن (Certificates) جي سطح تي تربيت ڏيندو هجي،

(c) "چيئرمين" مطلب بورڊ جو سربراهہ،

(d) "جماعت (Committee)" مطلب دفع (Section) 19 تحت جوڙيل جماعت (Committee)،

(e) "امتحانن جو ڪنٽرولر" مطلب بورڊ جي امتحانن جو ڪنٽرولر.

(f) "ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority)" مطلب بورڊ جي ضابطو رکندڙ اختياري،

(g) "حڪومت" مطلب سنڌ حڪومت

(h) "ادارو" مطلب ادارو جيڪو بورڊ طرفان مڃيل هجي، ڏگري ڪان هيٺين سطح جي فني ۽ معاشي تعليم ڏيندو هجي ۽ ان سان گڏوگڏ هڪ پولي ٽيڪنيڪل اداري، هڪ فني اداري، هڪ معاشي اداري، هڪ ووڪيشنل اداري ۽ ڪنهن ٻئي اداري يا ڪاليج جيڪو ڊپلوما يا سندن جي سطح تي فني، معاشي يا ووڪيشنل مضمون ۾ تعليم ونڊندو هجي،

(i) "ادارو" مطلب هڪ ادارو يا مرڪز

(j) "ميمبر" مطلب بورڊ جو رڪن، (Member)

(k) "ڄاڻايل (Prescribed)" مطلب قائدن ۽ ضابطن موجب ڄاڻايل

(l) "پرنسپال" مطلب اداري جو سربراهہ

(m) "مڃيل" مطلب بورڊ طرفان مڃيل (Recognized)

(n) "قاعدن ۽ ضابطن" مطلب هن آرڊيننس تحت جوڙيل ترتيبوار قاعدا ۽ ضابطا

(o) "سيڪريٽري" مطلب بورڊ جو سيڪريٽري.

3. (1) هن آرڊيننس جي لاڳو ٿيڻ شرط ئي، هن آرڊيننس تحت حڪومت کي سنڌ بورڊ آف ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن نالي سان هڪ بورڊ جوڙيون ۽ قائم ڪيو ويندو.

تيار ۽ شموليت

(2) بورڊ هڪ باڊي ڪارپورٽ هوندا ۽ وراثتي ملڪيت جي منتقلي حاصل ڪرڻ ۽ عام پابندي، ملڪيت کي پاڻ وٽ رکڻ جي سگهه ۽ ساڳي ملڪيت کي منتقل ڪرڻ تي، پنهنجي ڪارپوريٽ نالي طرفان ڪيس ڪري سگهن ٿا يا انهن تي ڪيس ٿي سگهي ٿو.

4. (1) بورڊ هيٺين رکنن (Members) تي مشتمل هوندو:-

(i) چيئرمين،

(ii) پرنسپال، اين اي ڊي انجنيئرنگ ڪاليج، ڪراچي،

(iii) پرنسپال، سنڌ يونيورسٽي انجنيئرنگ ڪاليج، جامشورو

(iv) ڊائريڪٽر فني تعليم (Technical Education)، سنڌ،

(v) چيئرمين، ثانوي ۽ اعليٰ ثانوي تعليمبورڊ ڪراچي]، ۽ چيئرمين ثانوي تعليمي بورڊ، ڪراچي.

(vi) چيئرمين، ثانوي ۽ اعليٰ ثانوي تعليمي بورڊ، حيدرآباد،

(vii) ڊائريڪٽر، "بيورو آف ڪريڪولم (Bureau of Curriculum)، تعليمي سڌاري (Education Extension) ، خصوصي خدمتون (Specialized Services)، سنڌ"،

(viii) چيئرمين، سنڌ نصابي ڪتاب بورڊ،

(ix) هڪ پرنسپال پوليٽيڪنڪ اداري لاءِ، ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority) طرفان نامزد (Nominate) ڪيو ويندو.

(x) هڪ سربراهه (Head) معاشي اداري (Commercial Institute) جو، ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority) طرفان نامزد ڪيو ويندو.

(xi) هڪ سربراهه (Head) هنري اداري (Vocational Institute) يا فني تربيتي مرڪز (Technical Training Centre) لاءِ، ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority) طرفان نامزد ڪيو ويندو.

(xii) هڪ صنعتڪار (Industrialist) ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority) طرفان نامزد ڪيو ويندو.

(xiii) ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority) مرڪزي جماعت (Central Council)، انسٽيٽيوٽ آف انجنيئرز پاڪستان، جو هڪ رکن (Member)، جنهن جو تعلق سنڌ ۾ اداري جي ڪنهن مقامي مرڪز سان هجي، کي نامزد ڪري سگهي ٿي.

(xiv) "ڊپٽي ڊائريڪٽر، ڊائريڪٽوريٽ آف ٽيڪنيڪل سنڌ، جي نياڻين لاءِ هنري تعليم جي ادارن (Vocational Institutes of Girls) لاءِ"،

(2) رکنن (Members) جا نالا سرڪاري گزيٽ ۾ ڇاڙايا ويندا. (Notified)

(3) ڪنن (Members) جي آفيس جو مدو (Term)، اڳوڻن سرڪاري (ex-officio) رڪنن (Members) کانسواءِ، ٻہ سال هوندو.

(4) ي آفيس لاءِ مقرر ڪيل ڪو بہ رڪن (Member) ڪ رڪن (Member) نہ رهي سگهندو جيڪڏهن ڪيس اها آفيس رکڻ کان منع (Cease) ڪيو وڃي.

(5) جڏهن ڪو شخص بورڊ جو رڪن (Member) نہ رهي، تہ اهو جيڪڏهن ڪنهن جماعت (Committee) جو رڪن (Member) هوندو تہ اهو بہ نہ رهندو.

رڪنن جي داخلا (Registration of Members)

5 ڪ رڪن (Member)، هڪ اڳوڻي سرڪاري رڪن (ex-officio member) کانسواءِ، پنهنجي ميمبر شپ تان چيئرمين کي خط (Letter) لکي استعيفيٰ (Resign) ڏئي سگهي ٿو.

رڪنن جي برطرفي (Removal of Members)

6. ڪو بہ رڪن (Member) ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority) طرفان برطرف (Removed) اهل هوندو، جيڪڏهن---

(i) هي ذهني توازن وڃائي ويٺو هجي،

(ii) هي ڪنهن مجاز عدالت طرفان ڏيوالو قرار ڏنو ويو هجي،

(iii) ڪورٽ طرفان نيچ اخلاقي ڏوهہ ۾ جوابدار قرار ڏنو ويو هجي.

ان سلسلي ۾ ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority) ٺو فيصلو حتمي هوندو [:]

"آگاهہ ڪيو وڃي تہ ڪو بہ رڪن (Member) تيستائين نہ هٽايو (Removed) ويندو جيستائين ڪيس ٻڌڻ (Heard) جو موقعو نہ ڏنو وڃي".

عارضي آسامين (Casual)

7. (1) جڏهن بہ بورڊ ۾ رڪنهن فوتگي، استعيفيٰ يا برطرفي سبب رڪنيت جي آسامي نڪري، اها دفع (Section) 4 جي شقن موجب پري ويندي.

(2) رڪن جيڪو بورڊ ۾ آسامي جي جڳهہ پريندو اهو جنهن رڪن جي جاءِ تي مقرر ٿيو هوندو، ان جي جو رڪن رهي سگهندو.

بورڊ جون گڏجاٽيون (Meetings of the Board)

8. (1) چيئرمين، جڏهن ضروري سمجهي، گهرائي سگهجي ٿو ۽ گهٽ ۾ گهٽ 5 رڪنن (Members) ي درخواست (Requisition) تي، بورڊ جي گڏجاٽي گهرائي سگهي ٿو.

(2) بورڊ جي گڏجاٽيءَ لاءِ ڪورم (Quorum) ست هوندو.

بورڊ جي اختيارن جو ڦاڙو (Dissolution of the Board)

9. بورڊ کي سڄي سنڌ صوبي ۾ موجود ادارن ۽ مرڪزن مٿان اختيار حاصل هوندا، جيڪي حڪومت، سرڪاري گزيٽ ۾ نوٽيفڪيشن ذريعي فراهم ڪيا هوندا، ڪنهن اداري يا ادارن جي درجي تي بورڊ جا اختيار ختم ڪيا ويندا.

ضابطو رکندڙ اختياري ياري (Controlling Authority)

10. سنڌ حڪومت جو تعليم وارو (سيڪريٽري)، بورڊ جي ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority) هوندو.

ضابطو رکندڙ جا اختيارات (Powers of Controlling Authority)

11. (1) ضابطو رکندڙ اختياري کي اختيار آهي تہ اها اهڙي شخص يا اشخاص ذريعي، جن کي ضابطو رکندڙ اختياري هدايت ڪري، انهن جي ذريعي آفيسز، ڪارروائين (Activities) ۽ فنڊز (Funds) جي جاچ ڪرائي سگهي ٿي ۽ بورڊ طرفان ڪيل جاچ پڙتال (Examination Conducted) ۽ بورڊ سان لاڳاپيل ڪنهن بہ معاملي جي سلسلي ۾ جاچ ڪري سگهي ٿي.

(2) ضابطو رکندڙ اختياري اهڙي جاچ رپورٽ بابت بورڊ سان صلاح مشورو (Communicate) ڪري سگهي ٿي ۽ بورڊ کي اهڙي جاچ يا چنڊ چاڻ جي نتيجي بابت مخصوص عرصي دوران قدم کڻڻ لاءِ مشورو ڏئي سگهي ٿي.

(3) بورڊ اهڙي صلاح مشوري بعد کنيل قدمن بابت ضابطو رکندڙ اختياري کي آگاهه ڪندو (Shall Report).

(4) جيتوڻيڪ جيڪڏهن بورڊ مناسب عرصي دوراب ضابطو رکندڙ اختياري کي مطئن ڪرڻ لاءِ کو قدم نٿو کڻي ته، ضابطو رکندڙ اختياري، بورڊ طرفان پيش ڪيل وضاحت تي غور ڪرڻ بعد، اهڙيون هدايتون ڏئي سگهي ٿي، جيڪي ضابطو رکندڙ اختياري موزون سمجهندي، ۽ چيئرمين اهڙين هدايتن تي عمل ڪندو.

(5) جيڪڏهن ضابطو رکندڙ اختياري مطمئن آهي ته بورڊ يا جماعت (Committee) ي ڪا ڪارروائي هن آرڊيننس، يا قاعدن ۽ ضابطن موجب نه آهي ته، ضابطو رکندڙ اختياري، هن دفع (Section) جي شقن موجب، لکت ۾ حڪم ذريعي، اهڙي ڪارروائي رد (Annul) ڪري سگهي ٿي. اهڙو حڪم جاري ڪرڻ کان اڳ آگاهه ڪيو وڃي ته، ضابطو رکندڙ اختياري، چيئرمين ذريعي، جيئن ڪيس هوندو، بورڊ يا ڪميٽي کي طلب ڪري سگهي ٿي، سبب ڄاڻائڻ لاءِ ته ڇو اهڙو حڪم جاري نه ڪيو وڃي ها.

12. (1) هن آرڊيننس جي شقن موجب، بورڊ کي سنڌ ۾ فني (Technical) هنري (Vocational)، عتي (Industrial) عاشي (Commercial) تعليم منظم ڪرڻ (Organize) هلائڻ (Regulate) سڌاري (Develop) ضابطي (Control) جو اختيار هوندو.

(2) خاص طور تي (In Particular) ۽ ذيلي دفع (Sub-Section) (1) ذريعي ڏنل اختيار سان ،اءِ، بورڊ کي اختيار هوندو ته- - -

(i) ڊگري سطح کان هيٺ فني، هنري، صنعتي 7 معاشي تعليم جا امتحان منعقد ڪرڻ جو ۽ اهڙا ٻيا طرفان طئي ڪيا وڃن، " ح کان هيٺ لازمي رجسٽريشن (Registration) ذريعي فني، هنري، صنعتي ۽ معاشي تعليم جي سڌاري جا انتظام پڌ ڪري سگهي ٿو".

(ii) امتحانن لاءِ پڙهائي جي نصاب (Course) جو تعين (Prescribe) ڪرڻ،

(iii) :ارن جي سجاڻپ (Recognition) ۽ الحاق (Affiliation) لاءِ شرطون طئي ڪرڻ،

(iv) ان سلسلي ۾ بورڊ طرفان جاچ لاءِ مقرر ڪيل جماعت (Committee) پاران مليل جاچ رپورٽ عارضي طور تي، سجاڻپ (Recognition) جي معاهدي (Accord) کان ڪار ڪرڻ يا ختم ڪرڻ.

(v) تسليم شده (Recognized) اداري جي جاچ ڪرڻ يا جاچ جو بندوبست ڪرڻ ۽ جاچ رپورٽون (Inspection Reports) ب ڪرڻ.

(vi) اميدوارن جي اهليت طئي ڪرڻ لاءِ ۽ انهن کي امتحانن لاءِ داخلا ڏيڻ لاءِ، داخلا لاءِ امتحان جون

شرطون طئي ڪرڻ.

(vii) امتحان پاس ڪندڙن کي سرٽيفڪيٽ (Certificate) ۽ ڊپلوما (Diploma) ڏيارڻ ڪرڻ.

(viii) اهڙيون فيس طئي، طلب يا وصول ڪرڻ جيڪي ڄاڻايل هجن (Prescribed).

(ix) تسليم شده ادارن (Recognized Institutions) جي رهائش، صحت ۽ نظم و ضبط (Discipline) جي انهن جي عام يا خاص نظرداري (Supervise) ڪرڻ.

(x) اداري ۾ ۽ تسليم شده ادارن لاءِ اعليٰ اخلاقي سرگرميون (Extra-moral activities) منعقد ڪرڻ (Organize) ۽ انهن کي هٿي ڏيڻ (Promote).

(xi) ن ۽ ضابطن تحت وظيفو (Scholarship)، تمغا (Medals) ۽ انعام (Prizes) منعقد ڪرڻ (Institute) ۽ ڏيڻ (Award).

(xii) ضابطو رکڻ (Control) ۽ ان جي ملڪيت (Property) ۽ فنڈز سنڀالڻ (Administer).

(xiii) هن آرڊيننس ۽ ضابطن تحت ملهل ذميوارين موجب ٺيڪا سنڀالڻ (enter into) ۽ انهن کي ڀاري رکڻ (Carry out).

(xiv) سالياني بجيٽ منظور ڪرڻ.

(xv) ڪا به متحرڪ (Moveable) ۽ غير متحرڪ (Immoveable) ملڪيت منتقل ڪرڻ (Transfer).

(xvi) امدادي رقم (Endowments) رکڻ (Hold)، سنڀالڻ (Manage).

(xvii) سامیون (Posts) پيدا ڪرڻ (Create)، ختم ڪرڻ (Abolition) سميت سمورا انتظامي معاملا هلائڻ (Regulate) ۽ ٺي ڪرڻ (Decide).

(xviii) عملو (Staff) نهن جون ذميواريون ۽ خدمتن (Services) جون شرطون واضح ڪرڻ (Define).

(xix) آرڊيننس جا مقاصد (Purposes) ڻ لاءِ عمارتن، ملڪيتن (Premises)، فرنيچر، سامان (Apparatus) ۽ ٻين گهربل شين لا ضابطا (Provision) جوڙي سگهي ٿو.

(xx) هڙن خرچن (Expenditure) جي منظوري (Sanction) ملدارن ۽ عملي جي مقرري جي جيڪي هن آرڊيننس جا مقاصد ماڻڻ لاءِ ضروري (Necessary) ٻن.

(xxi) آرڊيننس جا مقاصد ماڻڻ لاءِ ٻيا سمورا ضروري قدم کڻڻ.

(3) ردِ پنهنجي اختيارن مان کي به اختيار چيئرمين، يا بورڊ جي ڪنهن عملدار، يا جماعت (Committee) ڪيل ذيلي جماعت (Sub-Committee) جي حوالي (Delegate) موجب جيئن مناسب ٿي سگهي.

ضابطا جوڙڻ لاءِ بورڊ جا اختيارات (Powers of the Board to make regulations)

13. (1) بورڊ کي ضابطن جوڙڻ جو اختيار هوندو، هن آرڊيننس موجب سمورن يا هيٺين مان ڪنهن به معاملي تي، يعني:-

(الف) جماعتن (Committees) جي اختيارن (Powers) ۽ ذميوارين (Duties) جوڙڻ جي،

ب) بورڈ جي عملدارن جا دفع (Section) (15) ۾ ڄاڻايل اختيارات ۽ ذميواريون.

(ج) بورڈ جي ملازمن جي خدمتن (Services) جا شرطون ۽ ضابطا، ضابطي واري ڪارروائي (Disciplinary Action) ۽ جي رٽائرمينٽ سميت.

، پلائي لاءِ پينشن يا پرووِيڈنٽ فنڈ يا ٻنهي جو قيام.

(هـ) اهڙا ٻيا معاملا جيڪي ضابطن ۾ ڄاڻائڻ گهرجن يا هنن آرڊيننس جي شقن کي اثرائتو بڻائڻ لاءِ ضروري هجن.

(2) بورڈ طرفان جوڙيل ضابطا حڪومت کي فراهم ڪيا ويندا ۽ تيستائين لاڳو نه ٿيندا جيستائين اهي حڪومت طرفان منظور نه ٿا ٿين. حڪومت انهن کي منظور يا منع ڪري يا وڌيڪ غور لاءِ پنهنجي سفارشن (Recommendations) سميت بورڈ حوالي ڪري سگهي ٿي.

قاعدا جوڙڻ لاءِ بورڈ جا اختيارات (Powers of the Board to make Rules)

14. بورڈ هيٺيون شيون فراهم ڪرڻ لاءِ هن آرڊيننس سان لاڳاپيل قاعدا ۽ ضابطا جوڙي سگهي ٿو:-

(i) اڀ (Recognition) حاصل ڪرڻ ۽ سڃاڻپ ختم ڪرائڻ (Withdrawal) لاءِ ادارن جي داخلا.

(ii) تدريسي عمل (Studies) جون عام اسڪيمون (General Schemes) ۽ ڪورسز (Courses) جي عرصي (Duration) سميت.

(iii) ادارن جي جاچ پڙتال (Inspection) ۽ انهن طرفان فراهم ڪيل خبر چار (Reports)، ريٽرنز (Returns) ۽ وڌيڪ معلومات (Information).

(iv) اميدوارن جون امتحانن لاءِ داخلا جون شرطون ۽ انهن جي ڊپلوما، سرٽيفڪيٽس ۽ ٽائيٽلز لاءِ اهليت.

(v) ضابطن تحت اهڙا ٻيا معاملا قاعدن ۾ ڄاڻائڻ ضروري آهن.

ڊپلوما ۽ سرٽفڪيٽ، سرٽفڪيٽ ري ٿيڻ تي پابنديون (Restrictions on issuance of diplomas and certificates)

14_A. ڪو به ماڻهو جيستائين بورڈ طرفان اختيار نه ڏنو ويو هجي (Authorized)، بورڈ طرفان دفع (Section) 14 تحت جوڙيل عام تعليمي اسڪيمز ۾ شامل هنري (Vocational)، فني (Technical) يا معاشي (Commercial) سرٽيفڪيٽ جاري نه ڪري سگهندو.

وضاحت:- - - "شخص" هن دفعه (Section) موجب ڪو باڊي ڪارپوريٽ (Body Corporate) يا ڪو ٻيو ماڻهو (Body)، آرگنائيزيشن (Organization) يا ادارو (Institution) هوندو.

سزا ۽ ڏوهه جو ادراڪ (Punishment and cognizance of offence)

14_B. (1) جيڪو به هن آرڊيننس، ضابطن يا قاعدن جي ڪنهن شق (Provision) سان ٽڪراءَ (Contravenes) ۾ ايندو، ان کي ڄاڻايل قيد جي سزا جيڪا وڌ هڪ سال تائين ٿي سگهي ٿي يا ڏنڈ جيڪو وڌ پنجاهه هزار روپين تائين ٿي سگهي ٿو يا ٻئي گڏ سزا ڏني ويندي.

(2) جيڪڏهن هن آرڊيننس يا ضابطن يا قاعدن جي ڀڃڪڙي ڪئي وڃي ٿي طرفان:- - -

(الف) هڪ باڊي ڪارپوريٽ (Body Corporate) ۽ ڊائريڪٽر، مئنيجر، سيڪريٽري يا ٻيو ملازمت جيڪو به هجي، يا

(ب) ڪو ٻيو ماڻهو (Body)، آرگنائيزيشن (Organization) يا ادارو (Institution) هڪ

رکن (Member) يا پائيوار (Partner) ڪنهن به ٻي طرح يا اهڙي جماعت (Body)، آرگنائيزيشن (Organization) يا ادارو (Institution) جي پرنسپل آفيسر (Principal Officer) جي نالي سان سڏيو ويندو آهي.

(3) "با سندس طرفان اختيار ڏنل (Authorized) ڪنهن شخص طرفان ڪيل اهڙي ڏوهه جي حقيقت تي مشتمل هڪ لکت ۾ رپورٽ ملڻ کانسواءِ کا به عدالت (Court) هن آرڊيننس تحت ڪنهن ڏوهه جو ادراڪ (Cognizance) نٿي ڪري سگهي.

بورڊ جا عملدار (Officers of the Board)

15. بورڊ جا هيٺيان عملدار هوندا:-

(i) چيئرمين (Chairman)

(ii) سيڪريٽري (Secretary)

(iii) امتحان ڪرائيندڙ (The Controller of Examinations)

(iv) ٻي ضابطن ۾ ڄاڻايل هجن.

چيئرمين (Chairman)

16. (1) چيئرمين ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority) طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن تحت مقرر ڪيو ويندو، جيئن ان طرفان طئي ڪيل (Determined) هجي.

(2) "ري جي نوٽيفڪيشن جي تاريخ کان 4 سالن جي عرصي لاءِ آفيس رکندو ۽ سندس آفيس جو مدو پورو ٿيڻ تي هي ٻيهر مقرري جي لاءِ اهل هوندو.

(3) چيئرمين جي آفيس عارضي طور خالي هجي يا ٻي صورت ۾، موڪل، بيماري يا ٻئي سبب جي ڪري اهڙي عرصي لاءِ جيڪو هڪ سال کان وڌيڪ نه هجي، ته ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority) چيئرمين جي آفيس جون ذميواريون پوريون ڪرڻ لاءِ اهڙا انتظام (Arrangements) ڪري سگهي ٿي، جيڪي اها مناسب سمجهي.

(4) چيئرمين بورڊ جو مک سنياليندڙ (Principal Executive) ۽ تعليمي عملدار (Academic Officer) هوندو ۽ جڏهن موجود هجي، هيٺين جي گڏجاڻين جي صدارت ڪندو-

(i) بورڊ

(ii) دفع (Section) 15 "ت جوڙيل جماعتون (Committees).

(5) اها پڪ ڏيارڻ (Ensure) چيئرمين جي ذميواري هوندي ته هن آرڊيننس ۽ ضابطن ۽ قاعدن جي شقن جو ايمانداري سان مشاهدو (Observed) ڪري عملدرآمد (Carry out) ڪيو ويو آهي ۽ هي ان مقصد لاءِ جيڪي ضروري سمجهي سمورا اختيارات استعمال ڪندو.

(6) بورڊ جي انتظامي وهنوار (Administrative Business) ۾ ڪا ايمرجنسي (Emergency) ايري (Arising) ۽ چيئرمين جي نظر ۾ (Opinion)، تڪڙو قدم (Immediate Action) گهري ٿي (Requiring) ته، چيئرمين اهڙو قدم کڻي سگهي ٿو جيڪو ضروري هجي ۽ اهڙي کنيل قدم بابت رپورٽ بورڊ جي ايندڙ گڏجاڻي ۾ منظوري لاءِ پيش ڪندو.

(7) ايمرجنسي (Emergency) جي صـ "نان جي ڪنٽرولر يا سيڪريٽري کانسواءِ بورڊ جو هڪ عملدار يا ملازم، ڇهه مهينن جي عرصي کان وڌيڪ لاءِ نه، مقرر ڪري سگهي ٿو.

گاهه ڪيو وڃي ته اهڙي هر مقرري بابت بورڊ کي ايندڙ گڏجاڻي تي منظوري لاءِ ٻڌايو ويندو (Reported)، ۽ جيڪڏهن بورڊ اهڙي ڪنهن مقرري کي نامنظور (Disapprove) ڪري ٿو يا جاڻايل مقرري جي ڇهه مهينن دوران بورڈ ان کي منظور ڪرڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو، مقرري پاڻمرادو (Forthwith) ختم (Terminate) ٿي ويندي.

(8) چيئرمين اهڙا ٻيا اختيار به استعمال ڪري سگهي ٿو جيڪي ضابطن ۾ بيان ڪيل هجن يا جيڪي ڪيس بورڈ طرفان ڏنا ويا (Delegate) هجن.

امتحانن جو سيڪريٽري ۽ ڪنٽرولر (Secretary and Controller of Examinations)

17. (1) امتحانن جو سيڪريٽري ۽ ڪنٽرولر ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority) طرفان مقرر ڪيا ويندا ۽ سموري وقت لاءِ (Whole-time) پگهاردار (Salaried) عملدار (Officers) هوندا.

(2) امتحانن جي سيڪريٽري ۽ ڪنٽرولر جي خدمت (Service) جا شرط ۽ ضابطا ۽ انهن جا اختيارات (Powers) ۽ ذميواريون (Duties) جيڪي ضابطن (Regulations) ۾ جاڻايل (Prescribed) هوندا.

ٻيا عملدار (Other Officers)

18. هن آرڊيننس جي شقن موجب، بورڊ جي ٻين عملدارن جا اختيارات (Powers) ۽ ذميواريون (Duties) اهي هوندا جيڪي بورڊ طرفان طئي (Determine) ڪيا ويندا.

بورڈ جي جماعت (Committee of Board)

19. بورڊ کي هيٺيون جماعتون (Committees) هونديون، يعني:-

(i) تعليمي جماعت (The Academic Committee)

(ii) معاشي جماعت (The Finance Committee)

(iii) مقرري جماعت (The Appointment Committee)

(iv) پيپر سيٽرس (Paper-setters) ۽ مک امتحان ونندڙن (Head Examiners) جي مقرري لاءِ جماعت (Committee)

(v) ڪابن جي جماعت، ۽ (Committee of Courses)

(vi) ٻي ڪا جماعت (Committee) جيڪا ضابطن (Regulations) ۾ بيان ڪيل (Prescribed) هجي.

ماعتن جي جوڙجڪ جا اختيارات ۽ ذميواريون (Constitution powers and duties of committees)

20. جماعتن جي جوڙجڪ (Constitution) اعمال/ڪمَ (Functions) ۽ ذميواريون (Duties) اهي هونديون جيڪي ضابطن ۾ بيان ڪيل (Prescribed) هونديون.

21 ٻ هوندو، جنهن ۾ فيس جي ڪمائي (Income of fees)، امدادي رقم (Endowments)، گرانٽس (Grants) يا خيراتي رقم (Contributions) جي سموري ڪمائي (Income) ي ويندي.

ڪاتا ۽ جاچ پڙتال (Accounts and Audits)

22. (1) بورڊ جا ڪاتا (Accounts) اهڙيءَ ريت رکيا ويندا (Maintain) جيئن قاعدن (Rules) ۾ بيان ڪيل (Prescribed) هجي.

(2) بورڊ جي ڪاتن جو بيان (Statement of Accounts) حڪومت کي سال ۾ هڪ ڀيرو فراهم ٻو ويندو، جيئن ضابطن (Regulations) ۾ بيان ڪيل (Prescribed) هجي.

پرووبڈنٽ فنڈ ۽ پينشن (Provident Fund and Pension)

23. (1) بورڊ پنهنجي ملازمن جي پلائي لاءِ اهڙي پينشن يا پرووبڈنٽ فنڈ يا ٻئي قائم ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي، اهڙي سلسلي ۾ اهڙين شرطن (Conditions) موجب جيئن ضابطن (Regulations) ۾ بيان ڪيل (Prescribed) هجي.

(2) حڪومت، نوٽيفڪيشن ذريعي، اعلان ڪري سگهي ٿي ته پرووبڈنٽ فنڈ ايڪٽ، 1925 (1925 جي ايڪٽ XIX) جون شقون، ذيلي دفع (Sub_Section) (1) تحت قائم ڪيل پرووبڈنٽ فنڈ تي لاڳو هوندیون، ۽ اهڑي اعلان بعد، اهو ايڪٽ ايئن عمل ۾ اچي ويندو جڏ بورڊ حڪومت هو ۽ جانايل فنڈ حڪومتي پرووبڈنٽ فنڈ هو.

ارڪان مالي فائدا حاصل ڪرڻ کان منع ڪيل هوندا (Members prohibited from deriving monetary benefits)

24. بورڊ جو ڪو رڪن (Member) ڪا في نه اوڳاڙيندو (Draw) يا بورڊ جي فنڈز مان ڪنهن طريقي ٻي پگهار حاصل نه ڪندو يا بورڊ جي ڪنهن ٺيڪي ۾ سڌيءَ ريت يا بورڊ جي معاملن ۾ شخص ذريعي داخل نه ٿيندو:

پر ته چيئرمين جا اخراجات (Emoluments) سندس مقرري جي شرطن ۽ ضابطن موجب هوندا، جنهن جي بورڊ جي فنڈز منجهان ادائگي (Paid) ڪئي ويندي.

رڪنيت خلاف بار (Bar against Membership)

25. ڪو به شخص جنهن کي بورڊ طرفان بورڊ جي ڪنهن امتحان لاءِ پڙهائي جي نصاب طور جاڻايل ڪنهن ڪتاب ۾ ڪو مالي فائدو ٿيندو هجي يا پائيوار مالي فائدو هجي يا ٻي صورت ۾ ڪا فرم جيڪا پبلشر فراهم ڪري ٿو يا ڪو اهڙو ڪتاب فراهم ڪري ٿو، بورڈ يا جماعت جو رڪن ٿيڻ لاءِ اهل نه هوندو يا اهڙو ڪو فائدو حاصل ڪرڻ بعد جاري رکي نه سگهندو.

توثيق (Validation)

26. بورڊ يا ڪنهن جماعت (Committee) جو ڪو قدم يا ڪارروائي رڳو رڪنيت جي ڪنهن ٻي ڪري يا بورڊ يا جماعت (Committee) جي ڪنهن رڪن جي غلط طريقي مقرري جي ڪري غير موثر (Invalid) نه ٿيندي.

مقدمن لاءِ بار (Bar to suits)

27. بورڊ طرفان ڪنيل سمورا قدم، جاري ڪيل حڪم يا هلايل ڪارروايون حتمي هونديون ۽ ڪنهن عدالت ۾ هڪ مقدمو (Suit) ۽ ح سوال نٿو اٿاري سگهجي.

رڪن ۽ ملازم عوامي ملازم هوندادا (Members and employees to be public servants)

28. بورڊ ۽ جماعت (Committee) جا ارڪان (Members)، عملدار ۽ بورڊ جا ٻيا ملازم، ۽ هن آرڊيننس جا مقاصد ماڻڻ لاءِ مقرر ڪيل ٻيا اشخاص (Persons) پاڪستان پينل ڪوڊ جي دفع (Section) 21 (1860 جي XLV) جي مطلب موجب عوامي ملازم (Public Servants) هوندا.

من ۽ حڪمن لاءِ قانوني تحفظ (Legal protection for acts and orders)

29 نقصانن يا ٻين قانوني ڪارروائين لاءِ حڪومت، ضابطو رکندڙ اختياري (Controlling Authority)، بورڊ، ڪا جماعت (Committee)، بورڊ يا جماعت (Committee) جو ڪو رڪن (Member)، يا بورڊ جا عملدار يا ملازم ڪجهه ٿي ويڻ جي صورت ۾ يا هن آرڊيننس ۽ ضابطن ۽ قاعدن جي پلائي جي مقصد سان ڪنيل قدمن جي صورت، انهن خلاف ڪو به ڪيس (Suit) داخل نه ڪيو ويندو.

نوٽ: مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي، جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.